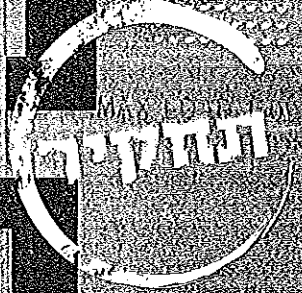

תל כותות בתעלת

11

הנוסעים לא חרג מהעומס שהיה מותר באותה מעלית, מצאה עצמה הפמליה, עם תחילת הנסיעה למטה, צונחת במהירות שיא לאורך ארבע קומות (51 מטרים), עד שנחבטה בתחתית הפיה למרבה המזל, האירוע הסתיים ללא נפגעים. האם מעליות בישראל טומנות בחובן סכנת נפשות עבור הציבור, ואם כן, איך ניתן לשנות את המצב מהנרסים ויומתי בטיחות בענף המעליות שעדיין שוחחנו אומרים שאמנם המעליות בארץ הן בטוחות בדרך-כלל, אך הם גם מצביעים פה אחר על קשר בין האסונות לבין מחירי בטיחות שיטתיים הרוכצים לפתחם של מספר גורמים שונים. לטענת המומחים, מרוב כשלים מהותיים שאפשר וצריך לטפל בהם.

מעליות מסין

"הרכב מהמעליות שמתקנת היום בישראל הן מעליות מסוכנות", אומר יהושע הולצמן, יו"ר אגודת המהנדסים שהינם בודקים מוסמכים של מעליות ומתקני הרמה בישראל. "ומספר התאונות רק ילך ויגדל בשנים הקרובות. גם כיום רוב התאונות שמתרחשות פשוט לא מגיעות לדריעת הציבור, כל ברוק מעליות נתקל במצבצב בשתיים שלוש תביעות בשנה, וזה אומר שיש עשרות תללות בשנה ואפילו יותר לעומת תאונות דריים, שכרובן נגרמות כתוצאה מטעויות אנוש של נהגים, הפעולה של המעלית היא טכנית בלבד. מרובר ככלי מכני פשוט. תאונות לא אמורות לקרות". הולצמן מוסיף שמשרד התמ"ת אינו שש לחשוף ממצאים של תחקירי תאונות: "במצב כזה קשה מאוד להפיק לקחים".

אחד ההסברים של הולצמן ואחרים לבעיות הוא העיר בה שכיח חלק גדול מהמעליות המתקנות בכניינים בישראל הן מסוג MRL, כלומר מעליות ללא חדר מכונות שמותקן בנפרד מעל גג המעלית, כפי שהיה נהוג בעבר. "במעליות החדשות האלה מכונת ההרמה והמנוע הם בתוך הפיה רובן מיוצאות מסין ומקוריהן ולפעמים גם מאירופה", מסביר הולצמן. "ברגע שאין חדר מכונות, זה קשה מאוד על הנגישות למנגנון של המעלית, ולכן גם על בדיקת החקיינות שלה, וגם על תילוח של אנשים במקרה של תקלה. במעליות רגילות עם חדר מכונות אפשר לבצע את התילוח מחדר המכונות". טכנאי מעליות מוסמך שעומו שוחחנו, העוסק בתחום כבר יותר מ-40 שנה, מאשר: "זה סיכר את המקצוע.

בין הקשישה, שהגייסה לבית האשפוט, באמצעות עו"ד עמישק הרל"פ, תביעת נזיקין נגד בית הירוד הנוגן, נקבע כי היא הפוצה במיליון שקל.

מקרה שני אירע בתולדות: שישה אנשים נלכדו במעי לית וזו צנחה היישר מהקומה השמינית לקומה השנייה. למרבה המזל, המקרה הזה הסתיים בפציעות קלות עד בינוניות בלבד. כך גם בתאונת מעלית שהתרחשה כחודשיים קודם לכן בכניין הביטוח הלאומי בירושלים, בה נפצעו באורח קל שישה אנשים שבכנסו למעלית וזו הירדדה תוך כדי חמטות מהקומה הרביעית לקומה הראשונה.

המקצץ המחירי הוא אינו ממצה. בעשור האחרון התרחשה סדרה ארוכה של מקרי מוות של טכנאי מעליות במהלך עבודתם: ב-2006 לברה נרשמו ארבעה מקרים כאלה, והייתה גם תאונת המעלית המפורסמת של צמרת מפלגת ש"ס, שרק בורד נס לא הסתיימה באסון. שר התמ"ת ראו אלי ישי, יחד עם ארבעה ח"כים מפלגתו ועוד שמונה מעוררים ואנשי האבטחה שלהם, נכנסו ב-8 במאוס 2007 למעלית בכניין הממשלה החדש ברחוב הארבעה 19 בתל-אביב, לאחר שסיימו את ביקורם במשרד מבקר הנריגה. אף שמשקלם הכולל של 13

קשה לחפוס את גודל הטרוריה שפקדה את משפחת ארד מכפר סבא כיום שני השבוע, כשהבן שחר, 28, נכנס בשעה חמש וחצי לפנות ערב למעלית של בניין המשרדים בו עבד ברמת השרון בתל-אביב, שהה שרק לאחרונה החל להניע לבניין בקביעות כעובד טרי בבית ההשקעות אלטשולר שחם, היה בדרכו הביתה, אבל המעלית הפכה למלכודת המוות שלו. אדם שרצה להיכנס למעלית ביי קש משחר לעצור אותה, שחר נענה והציב את רגלו בין הדלתות, אבל באורח פתאומי המעלית ניתקה ממקומה והחלה לנסוע, ושחר נמחץ למוות.

"חלק מהגוף שלו היה מחוץ למעלית, אבל המעלית עלתה למעלה ומצאו אותו תפוס על המשקוף", סיפר השבוע בכאב אביו של שחר, יוסף, בשיחה עם "מנון". "זה מקרה חמור מאוד שמעלית נסגרת על מישהו וממשיכה לנסוע. זה מחדל בטיחות לא נורמלי. הבן שלי שילם את המחיר על כשלים של אחרים. אני כבר הקרבת את הקורבן הכי יקר. בניקום לחתן את הבן שלי, קצתני אותו. אבל דבר כזה לא צריך לקרות. מישהו לא ברוק ולא עשה מה שצריך, וחייבים לחקור את העניין עד הסוף. צריך להבין איך מונעים תופעות כאלה ושומרים על חיי אנשים".

אסונה של משפחת ארד מצטרף לשורה של "תאונות מעלית" נוספות שאירעו בשנים האחרונות. רק לפני חודש רשום נהרגה שוש דמארי בת ה-50 כשנפלה לתור פיר מעלית בכניין ברחובות. דמארי נכנסה למעלית באחת הקומות העליונות בכניין בו עבד קטנות במשרד לדרת למטה, אך בפועל היא צעדה אל תוך הלל ריק וצנחה על גג המעלית, שהייתה עריין בקומה הראשונה.

שלושה מקרים נוספים אירעו בשנת 2009. במקרה אחר, רגילה של קשישה בת 89 שבכנסה למעלית בכניין דיוו מוגן בירושלים נמחצו בין דלתות המעלית לבין קיר הבניין, ובתוצאה מכך נאלצה האשה לעבור קטיעה בשתי הרגליים. באפריל האחרון הושג הסדר פשרה

מ, מהנדס ובודק מעליות מוסמך: "במשך 15 שנים מכוון התקנים לא בדיק 'עומס במבחן' לכל מעלית. זה מחדל עצום שנועד לחסוך בכסף"

